

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та управління підприємництвом
Кафедра економіки та управління національним господарством

Допущено до захисту
Завідувач кафедри _____

Балджи М.Д.

“ ___ ” _____ 20__ року

Випускна робота

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Економіка підприємства»

за темою: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ З ВІДКРИТТЯ
КАВ'ЯРНІ»**

Виконала:

студентка 46 групи ФЕУВ
Мізіна Анжеліка Олегівна

Науковий керівник:

к.е.н,
Клевцевич Наталія Анатоліївна

Одеса 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ У СФЕРІ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	
1.1 Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку громадського харчування.....	6
1.2 Умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні в сфері ресторанного господарства.....	13
1.2.1 Нормативно-правове регулювання діяльності закладів ресторанної сфери в Україні.....	13
1.2.2 Види діяльності по КВЕД-2010, які плануються здійснювати при відкритті кав'ярні «Місто N».....	17
1.3 Вибір організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу та системи оподаткування.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КАВ'ЯРНІ	
2.1 Аналіз конкурентного середовища на ринку ресторанного господарства міста Одеса	23
2.2 Формування структури та обсягу стартового капіталу на реалізацію проекту з відкриття кав'ярні та обґрунтування джерел його формування.....	34
2.3 Формування поточних витрат для відкриття кав'ярні.....	36
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ КАВ'ЯРНІ	
3.1 Прогнозування прибутку та економічна оцінка ефективності проекту з відкриття кав'ярні «Місто N».....	48
3.2 Оцінка ризиків проекту та пропозиції щодо їх мінімізації.....	55
ВИСНОВКИ.....	65
Список використаних джерел.....	67
Додатки.....	70

ВСТУП

Актуальність дослідження. Ресторанний бізнес є однією із найбільш провідних складових індустрії гостинності в Україні. У всьому цивілізованому світі він є найбільш розповсюдженим та найбільш прибутковим бізнесом у сфері туризму, який щорічно складає велику частку доходів бюджету країни.

Особливість функціонування сфери ресторанного господарства в економічному та соціальному прояві полягає у забезпеченні якості життя населення засобами задоволення фізіологічних потреб. Динамічний розвиток цієї галузі обумовлює появу підприємств громадського харчування різних типів та цінних категорій, що дає можливість споживачам обирати таке підприємство ресторанної сфери, яке найбільш підходить для них за всіма критеріями. Ефективність діяльності будь-якого підприємства ресторанного господарства залежить від багатьох факторів, до яких можна віднести конкурентне позиціонування підприємства, специфіку та технологію створення бранда, що забезпечить високу лояльність споживачів, визначення чітких стратегічних перспектив розвитку діяльності, проведення оптимальної фінансової та маркетингової діяльності.

Ресторанний бізнес – це організація такого виду обслуговування, яке забезпечує клієнта їжею, напоями та відпочинком, в спеціально відведеному для цього місці і відповідає деяким основним гігієнічним і законодавчим вимогам.

За станом на 1 січня 2015 року в Одесі зареєстровано 729 закладів харчування, у порівнянні – в 2014 році було зареєстровано 815 підприємств ресторанного типу. Причиною зменшення кількості ресторанних закладів є низька конкурентоспроможність, низький рівень якості послуг та відсутність інноваційного підходу до ресторанної справи.

Також не треба забувати і про політичне становище країни, що досить сильно впливає на потік туристів у нашу країну. Необхідно розробити певні заходи, що покажуть туристам, що відпочивати в Одесі безпечно для їх життя та здоров'я.

Метою роботи є дослідження теоретичних положень та здійснення розрахунків щодо обґрунтування доцільності відкриття кав'ярні.

Були проведені дослідження з визначення сутності сфер діяльності підприємства для забезпечення довгострокової ефективності його функціонування на ринку, забезпечення його розвитку на основі підвищення стійкості, ефективності діяльності, використання наявних стратегічних можливостей та укріплення конкурентних переваг.

Відповідно до мети дослідження поставлено наступні *завдання*:

- охарактеризувати бізнес-ідею започаткування власної справи на ринку ресторанного господарства;
- дослідити основні організаційні умови створення та ведення бізнесу в сфері ресторанного господарства;
- обґрунтувати вибір виду діяльності;
- оцінити ситуацію на ринку послуг ресторанного господарства;
- сформулювати витрати на створення і функціонування кав'ярні;
- розрахувати критерії ефективності розробленого проекту;
- проаналізувати можливі ризики, пов'язані з його функціонуванням та надати рекомендації щодо їх уникнення чи мінімізації.

Вирішення вище наведених завдань передбачає застосування системного підходу до організації управління підприємством з урахуванням комплексності змін внутрішнього та зовнішнього середовища, отримання синергетичного ефекту.

Об'єктом дослідження є процес обґрунтування доцільності створення кав'ярні у місті Одеса.

Предметом є бізнес-проекування започаткування власної справи у сфері ресторанного господарства.

Методи дослідження. З метою вирішення завдань дослідження було використано комплекс методів дослідження:

- 1) економіко-статистичний аналіз: аналіз графіків та таблиць;
- 2) маркетинговий, що представляє собою SWOT-аналіз;

3) порівняльний метод – при дослідженні сучасних підходів до створення підприємства та управління його економічним розвитком;

4) розрахунково-аналітичний та структурно-динамічний методи – при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку досліджуваного підприємства;

5) метод експертних оцінок – при визначенні основних характеристик зовнішнього середовища нового підприємства.

Інформаційною базою являються законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють зазначену сферу та інші регламентуючі документи відповідних органів влади, фахова література, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, статистичні дані Державної служби статистики України, Головного управління статистики в Одеській області та Головного управління економіки Одеської обласної державної адміністрації за період 2010-2014 років дослідження.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізувавши міжнародний та вітчизняний досвід ми бачимо, що Україна дуже відстає від рівня розвитку сфери гостинності порівняно зі світом як за якістю послуг, так і за кількістю закладів харчування. Але ми маємо значний потенціал для подальшого розвитку цієї сфери.

2. Позитивні наслідки розвитку ресторанного господарства в Україні:

- дає істотну економію суспільної праці завдяки раціональнішому використанню техніки, сировини, матеріалів;

- надає відвідувачам протягом робочого дня гарячі кавові напої, що підвищує їх працездатність.

3. Було вирішено, що для започаткування бізнесу з відкриття кав'ярні «Місто N» зареєструвати фізичну особу підприємця Мізіна Анжеліка Олегівна та податковий режим – спрощена система оподаткування, друга група.

4. Аналіз ринку ресторанного господарства з відкриття кав'ярні «Місто N» показав, що ринок кави із року в рік росте, адже багато українців долучаються до споживання кавових напоїв.

5. Також, SWOT-аналіз показав, що кава є досить стабільним продуктом споживання у населення і при досить демократичних цінах напоїв та широкому асортименті продукції, кав'ярня буде користуватися попитом у споживачів. «Місто N» буде постійно змагатись з конкурентами, проте при добре підібраній ціновій та маркетинговій політиці, вона зможе добре функціонувати.

6. Для відкриття кав'ярні «Місто N» необхідний стартовий капітал у розмірі 872 402 грн.

7. Структура залучених інвестицій представлятиме собою: обслуговування кредиту буде складати 67 095,36 грн за один рік, амортизаційні відрахування становитимуть 7 666,67 грн, а щомісячні постійні витрати новостворюваного закладу складають 72 700 грн.

8. Чистий дохід від реалізації проекту складатиме 254 853 грн за період три роки.

Сумарно поточні витрати за перший рік складатимуть 1 477 336 грн, а подальші роки будуть у розмірі 1 300 800 грн., а чистий прибуток підприємства буде змінюватись кожного місяця і буде позитивним тільки через 17 місяців функціонування кав'ярні «Місто N».

9. Для перевірки доцільності створення проекту були розраховані показники економічної ефективності.

За результатами розрахунків середня норма рентабельності кав'ярні «Місто N» склала 79,12%, чиста сьогодення вартість становить 226 765 грн, що свідчить про те, що проект є доцільним та ефективним, згідно з критерієм ефективності $NPV > 0$. Термін окупності дорівнює 17 місяців, а дисконтова ний період окупності, при відсотку дисконтування у розмірі 29% (розмір ставки дисконтування обумовлений ризикованістю проекту та інфляцією) визначений у розмірі 20 місяців, що означає можливість окупності проекту приблизно через півтора року. Індекс прибутковості інвестицій $PI = 1,69$, що також свідчить про те, що проект може бути реалізований і принесе додатковий дохід згідно з критерієм $PI > 1$. Внутрішня ставка доходності для нашого підприємства (IRR) становить 115,60%, що являється досить непоганим показником на ринку ресторанного господарства.

10. Отже, отримавши такі результати розрахунків можна зробити висновок, що інвестувати в кав'ярню доцільно і дане підприємство є досить прибутковим, та інвестиції не є ризикованими.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мальська М.П. Готельний бізнес, теорія та практика: підр. / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк – Київ: Центр учбової літератури, 2012. – 472 с.
2. Архіпов В.В. Організація ресторанного господарства: навч. посіб. / В.В. Архіпов – Київ: Центр учбової літератури. - 2007. - 280 с.
3. Шталь Т.В., Кот О.В., Дядін А.С. Сучасний стан та тенденції розвитку ресторанного господарства України / Т. В, Шталь, О. В. Кот, А. С. Дядін // Вісник Львівської комерційної академії: зб. Наук. пр. – Львів, 2011. – Вип. 38 - С.137-141.
4. Пандяк І. Г. Актуальні проблеми туристичного бізнесу / І. Г. Пандяк // Вісник Львівського університету ім. І. Франка. Серія географічна. – 2007. - Вип.34. - С.183-188.
5. Статистичні дані щодо об'єму реалізації товарів та послуг у сфері ресторанного господарства Одеської області, 2014 рік. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/> .
6. Статистичні дані щодо кількості ресторанних закладів в місті Одеса, 2015 рік. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/> .
7. Статистичні дані щодо структури закладів ресторанного господарства м. Одеси, 2015 рік. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/> .
8. Статистичні дані щодо туристичних потоків Одеської області за 2000 – 2014 роки. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>.
9. Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 09.10.2006 р. № 309 // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02> .
10. Р. Андрющенко, Л. Кондратенко, А. Мазаракі, М. Пересічний, Ю. Родіонов, О. Шалимінов. ДСТУ 4281:2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація”/ Андрющенко Р., Кондратенко Л. , Мазаракі А., Пересічний М., Родіонов Ю., Шалимінов О. “Заклади ресторанного господарства. Класифікація”. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://document.ua/zakladi-restorannogo-gospodarstva-klasifikacija-nor2728.html>

11. Види діяльності по КВЕД-2010, які плануються здійснювати при відкритті кав'ярні, 2010 рік. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://minfin.com.ua/taxes/-/normdoc/kved2010.html> .
12. Зінченко В.В. Правове регулювання діяльності ресторанного господарства: навч. посіб. / В. В. Ковальов – ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2012. – 23с.
13. Наказ Президента України від 03.07.98 №727/98 “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва” зі змінами і доповненнями, внесеними Указом від 28.06.99 №746/99. (Указ №727) // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/746-1999-%D0%BF>
14. Рудий С., Ткаченко О. Що потрібно враховувати підприємству, яке хоче бути єдинником / С. Рудий, О. Ткаченко // Все про бухгалтерський облік. – 2006. - №26. - С.42.
15. Дубровський В. Спрощена система оподаткування. Розвінчування міфів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://economics.lb.ua/state/2016/01/03/324990_sproshchena_sistema_opodatkuvannya.html
16. Кравченко О. М. Регуляторні механізми у забезпеченні ефективності ресторанного господарства України: дис. Канд. ек. Наук: 08.00.03 /О.М. Кравченко – О., 2015. – 265 с.
17. Статистичні дані щодо динаміки ємності ринку кави і її заміників в 2010 – 2014 році, в натуральному вираженні, тис. тон. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>.
18. Задорожній І.М., Пономарьов П.Х. Товарознавство продовольчих товарів / І. М. Задорожній, П.Х. Пономарьов // - К.: Лібра, 2015. - 632с.
19. Чудновський А. Д. Готельний та туристичний бізнес / А.Д. Чудновський – М. : ЕКМОС, 2003. – 352 с.
20. Бондаренко Г.А. Готельна і ресторанна справа: навч. посіб / Г. А. Бондаренко – Мінськ: БГЕУ, 2001. – 183 с.

21. Ільїн А.І. Планування на підприємстві: навч. посіб. / А. І. Ільїн - Мол.: ТОВ «Нове знання», - 2000. - 312 с.
22. Тимчишин Р.С. Розпочни справу швидко без пожежного дозволу / Р. С. Тимчишин – міжнародна фінансова корпорація, Група Світового Банку, - Київ: 2008. – 12 с.
23. Волков Ю.Ф. Готельна і ресторанна справа, туризм: навч. Посібн. / Волков Ю.Ф. - Ростов н / Д : Фенікс, 2004. – 248 с.
24. Непомнящий Є.Г. Інвестиційне проектування: навч. Посібн. / Непомнящий Є.Г. – Таганрог: Вид-во ТРТУ, - 2003. – 262 с.
25. Балджи М. Д. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб. / Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусєв О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 633 с.